

blandt større Lande i Europa, havde det paa en Tid, hvor der er en saadan Udvikling i andre Retninger, at de smaa Stater ellers ikke kunne gjøre sig gjældende.

Ordføreren (Berg) Det har været mig meget svært at høre dette Foredrag, som vi nu have hørt af den meget ærede Minister. I saare Meget deraf kan jeg for mit Bedkommende være fuldstændig enig med den ærede Minister, men det forekommer mig, at forsaavidt man vil lægge den Udvikling til Grund for sin Modstand mod Flertallets Forslag, der her forhandles i Skyden, den ærede Minister ganske forbi Maalet. Her ligger aldeles ikke den sjævneste Tanke til Grund for noget af Flertallets Forslag, der gaar i Retning af at ville trykke Universitetet ned eller hæmme dets Virksomhed, og den velsignelsesrige Betydning, det kan udøve for det danske Folk og Fædreland. Ikke et eneste Spor deraf gaar igennem Flertallets Forslag, og forsaavidt da den meget ærede Ministers Betragtninger i den Henseende ere rigtige, samme de ikke — men — jeg vil sige — styrke tværtimod den Betragtning, som ligger til Grund for vor Opfattelse af det hele Forhold. I det den meget ærede Minister omtalte Universitetets Betydning for Dplysningsværket, og for Friheden, vilde han derved styrke sin Betragtning af Nødvendigheden af, at Universitetet havde en særlig Fond med saa og saa mange Obligationer liggende i en Kasse. Jeg kan ikke se nogen som helst Forbindelse mellem de to Ting, thi enten Universitetets materielle Rikder ligger i en særlig Kasse, eller i Statskassen, forekommer mig at være fuldstændigt det Samme. Beviser i den Henseende, hentede enten herfra eller fra andre Lande, er snarere kun Beviser for, at de Regjerende her som i andre Lande kun have tænkt paa en vis Del af Dplysningsværket, paa en vis Del af Samfundet, men ikke paa Samfundet i det Hele. Naar Dplysningsværket har sit videnskabelige Præg, har det sin Betydning, men naar det har et almindeligt Præg, har det ganske vist ogsaa sin Betydning, og i en vis Forstand en højere Betydning, begge Dele af Dplysningsværket har en relativ Betydning, men at havde det ene paa dets Andets Bekostning, kan ikke være tilladt. Hvorfor har man da ikke lavet Dplysningsfond for Almuens Dannelse, og for den almindelige Dplysning, naar man mener, at det skulde være Betingelsen for, at det hos et frit Folk kan trives. Jeg siger, at disse Beviser for de særlige Fonds kun ere Beviser for, at man enten vil have sørget for en vis Art af Dplysning, af visse Dele af Samfundet uden Hensyn til, hvorledes det gaar med de andre Arter af Dplysningen eller de andre Dele af Samfundet, eller det maa hvile paa Mistillid til den Mand, der er raadende hos det Folk, der selv bør bestemme sin egen Skæbne i dette Tilfælde som i flere andre. — Det ærede Medlem for Præstø Amts Ite

Valgtreds (Scavenius) maa jeg gratulere til, at han altid eller dog for det meste har den ærede Minister paa sin Side. Det er betegnende. Det er Mindretallet, hvortil vor høje Regjering altid støtter sig; nu faae vi at se, hvorvidt den derved vil have Held med sig i at faae sine Ansukker fremmede. Det ærede Medlem gik ligesom den ærede Minister i sit Foredrag ud fra, at man her skulde vilde negte noget som helst Belp, som var nødvendigt for, at Universitetet kunde faae et virksomt Liv; men her foreligger ikke et eneste Vndringsforslag, som gaar i den Retning, undtagen det paa en enkelt Konto, som angaar 600 Rd.; men det er ikke for de 600 Rd. Skyld, vi have sagt, hvad Grunden er. Ellers tage vi mod den ærede Ministers Forlangender paa disse Punkter. Dersom der havde foreligget Forslag om Nødvendigheden af at yde Statstilskud til Universitetet, for at det ikke skulde oppiise sin egen Formue, og det havde været dette Forslag, der havde foreligget til Forhandling, kunde jeg have forstaaet det ærede Medlems Foredrag og den ærede Ministers i samme Retning, idet da den Betragtning havde foreligget i Forslags Form, hvorvidt det vilde være vigtigt at bevare en større Del af Gy. af de separate Fonds for Fremtiden og delvis tilskyde et Statstilskud, eller man vilde følge den Betragtning, der ikke for Tiden finder noget saadant Tilskud fornødent, men saadant Forslag foreligger ikke. Den høitærede Minister har selv i sine Motiver sagt, at det vilde være vigtigt, at Staten ydede et saadant Tilskud til Universitetet — og derfor foreslaar han det ikke. Det vil Ministeren indrømme, at det er den forte Mening af den længere Udvikling i Ummærkningerne til Lovforslaget, at det er rigtigt, at Staten yder et Tilskud til Universitetet, og derfor foreslaar Ministeren det ikke. Jeg vil tilføje, at den ærede Minister har sagt, at ganske vist passer Konklusionen ikke til Præmisserne; men at Skylden er ikke hans, den ligger andetheds, men med denne Tilføjet tror jeg, at jeg fuldstændig loyalt har forklaret Ministerens Stilling til dette Spørgsmaal. Min Opfattelse er, at, hvad enten man nu eller senere vedtager eller ikke vedtager direkte Statstilskud til Universitetet, vil den Dag dog aldrig komme i Danmark, at man vil negte Universitetet det Fornødne for at kunne føre et virksomt Liv. Det er min fuldstændige Overbevisning. — Det Spørgsmaal, hvorvidt der bliver 100,000 Rd. mer eller mindre i Universitetets særlige Kasse, har ligeoverfor de betydelige Udgifter, man paa andre Omraader søger at udgive, hvorved ogsaa Efterlægten vil blive lettet, ingen Betydning. Den meget ærede Minister fremdrog dernæst adskillige Naone, hoormed han vilde bevise den Sætning, at det væsentlig var fattige Studerende, som havde baaret Kjøbenhavns Universitet frem igennem lange Tider, og at det næsten altid var dem, som bleve de mest fremragende Lys paa Videnskabens og vel ogsaa Kunstens Omraade.